

Artificiële Intelligentie en Relevance Ranking

ANET

Ranking en context (I)

- Vraag:
  - Gezocht op "pearl"
  - Topresultaat? En Waarom?

A

Programming Pearls

Second Edition

B

PEARL JAM

twenty

C

Britain, Japan and Pearl Harbor

Avoiding war in East Asia, 1936-41

Antony Best

Copyrighted Material

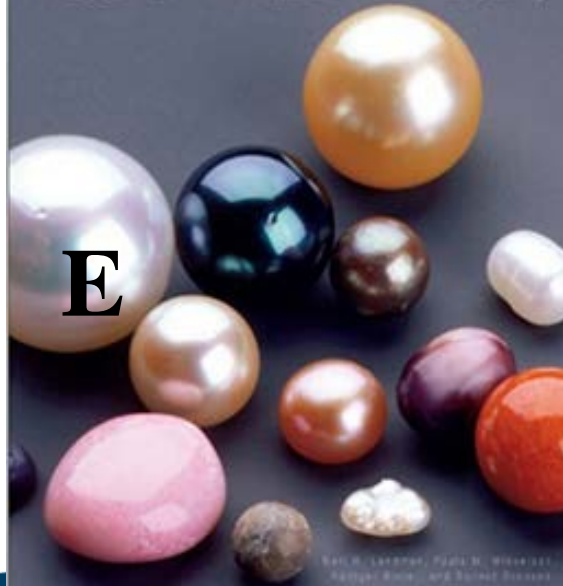
DIVING for PEARLS

A Thinking Journey with Hannah Arendt

D

Front Cover

Pearls: A Natural History

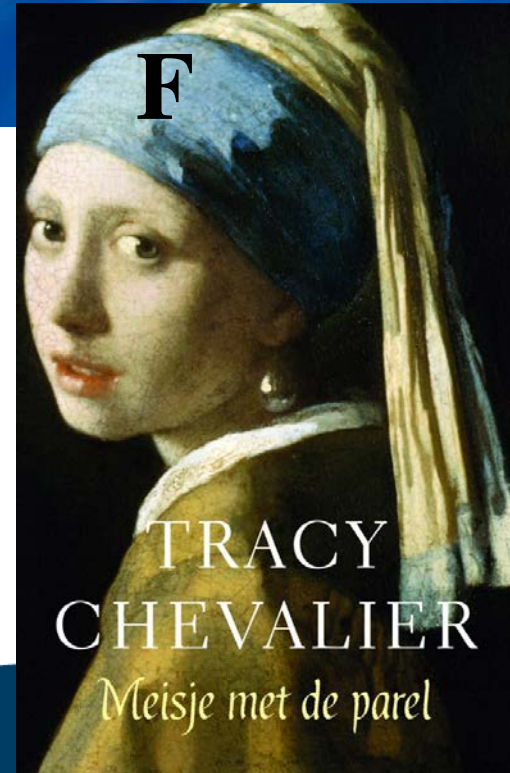
E

Van N. Lorenzen, Paul M. Whitsett, Katja Kohn, and Robert Roedel

American Museum of Natural History • The Field Museum

F

TRACY CHEVALIER
Meisje met de parel

Ranking en context (II)

- Vraag?
  - Topresultaat voor iemand anders? En Waarom?

Ranking en context (III)

- Vraag?
  - Wat met nummer 3 tot en met 6?
    - Interesse?
    - Ranking?

Ranking en context (IV)

- Besluit:
  - De 'juiste' ranking bestaat niet
    - voor iedereen anders
    - een momentopname
    - moeilijk in te schatten voor iemand anders

Ranking en context (V)

- Doel
  - De resultaten van zoekactie tonen in een volgorde
  - Zoeker bekijkt slechts een klein deel
  - Ranking: dat wat de gebruiker **wil** – en wat voorhanden is – eerst tonen

Ranking en context (VI)

- Brocade en Context
  - Aantal contexten vooraf vastleggen
    - Beschrijven in Brocade
      - # voorbeelden
  - VRAAG:
    - Hoe een gebruiker koppelen aan een context?

Indexering en Ranking (I)

- Google kijkt naar ...
  - Aantal linken van buitenaf naar een webpagina
  - 'https' in plaats van 'http'
  - 1 afbeelding op de pagina
  - Meta tags in de webpagina
  - Inhoud
  - Commerciële belangen
  - Uw context (dynamisch)

Indexering en Ranking (II)

- TD-IDF
  - Term frequency–inverse document frequency
    - Basis van praktisch alle ranking mechanismen in statische search indexen
    - Beloont zoekwoorden die veel voorkomen in een document maar niet in de rest van het corpus
    - Uitstekend voor full text (web pagina's), minder voor databanken

Indexering en Ranking (III)

- Index boek

Index

5S 50, 209
5x waarom 77, 78, 124, 126, 195
A3-denken 90, 168
Andon 89, 95, 183
Ballé 96
Beers, Bas van 72, 94, 105
Benchmarking 54, 121, 123, 149, 198
Black belt 12, 64, 89, 137
Borging 28, 50, 172, 192
Brown paper sessie 50, 197
Business-case 34, 36, 171
Coachings-Kata 100
Commitment 50, 56, 58, 96, 142
Communicatie 58, 60, 122, 134, 135
Continu verbeteren 24, 27, 45, 72, 97, 124, 130, 148, 185
Dagstarts 149, 154, 182, 192
Dankbaar, Ben 74
Deming, William 71, 75, 78, 190
Denken in mogelijkheden 124, 155
Doelen 46, 51, 88, 92, 93, 112, 114, 136, 165, 194, 200, 207
Doelstellingenboom 91, 118, 201
Doelwaarde 119
Draagvlak 50, 56, 58, 96, 142
ERP 138
Est. Emiel van 99, 100
– Strategisch 199
– Tactisch 196
Ishikawa, Kaoru 71, 76
Jones, Dan 71, 74
Juran, Joseph 70, 74
Just-in-time 70, 77
Kaizen 26, 29, 47, 71, 76, 98, 138, 149, 151, 171, 192, 197
Kanban 12, 44, 77, 89
Kernkwaliteit 103
Kernkwadrant 104
Kernoorzaak 77, 102, 125, 199
Keten 179, 28, 39, 118
Klant 15, 21, 22, 32, 44, 57, 96, 115, 123, 185
Klantwaarde 32, 33, 34, 106
Kostenreductie 21, 52, 185
Kritische Performance Indicator 112, 206
– Beschrijven 119
– Eigenschappen 112
Kritische succesfactoren 50, 130
Kwaliteit 11, 74, 75, 115, 152
– Controles 46, 135, 152
Lean
– Bedrijfsbreed 104, 206, 212
– Cultuur 12, 14, 23, 69, 74, 113, 130, 137, 150, 154, 164, 211
– Dienstverlening 12, 22, 32, 73, 74, 116
– Duurzaamheid 71, 72
– Elke dag 148, 158

Federatie van
Organisaties op het gebied van het
Bibliotheek-
Informatie- en
Dokumentatiewezen (FOBID)

REGELS VOOR DE TITELBESCHRIJVING

③

regels voor
catalogusbouw

REGISTER

De cijfers verwijzen naar de paragrafen.
C-paragrafen (catalogustechniek) betreffen hoofdstuk I, K-paragrafen (keuzeregels) betreffen hoofdstuk II, V-paragrafen (vormregels) betreffen hoofdstuk III.

Termen met een asterisk (*) zijn opgenomen in de Lijst van begrippen (Bijlage 1).

aangenomen titel, zie: uniforme titel
aanvullende bijdragen K 7, 9, 20
aanvulling tot voornamen V 1, 10
academische titels, zie: titels en predikaten
academische disputaties K 24
achternaam V 5, 7, 37, 43, 59, 72, 73
achtervoegsels V 5, 9, 10
acroniemen V 106
adellijke namen V 5, 53–56
adellijke titels V 5, 7, 10, 24, 53–56
advertenties K 36, 38
afbeeldingen, zie: illustratiemateriaal
afhankelijke corporatie, zie: corporatie, gelede
afkortingen V 94, 106, 109
afzonderlijke bijdragen K 40–41
akten K 36
alfabet, zie: schrijfwijzen
alfabetische catalogus: functies C 2, 14, 15
alfabetische rangschikking C 4, 6, 7, 15
algemene toeschrijving, zie: toeschrijving
alternatieve hoofdwoorden, zie: hoofdwoord
alternatieve systemen van catalogusbouw C 1, 14–18
Amerikaanse namen met voorvoegsels V 22
Amerikaanse samengestelde namen V 32
„analytical entry”, zie: onderdeelbeschrijving
andere titel dan de hoofdtitel C 13; K 41, 47
annotatie m.b.t. de inhoud K 40
anonieme werken* K 59–60
atlassen K 11, 15, 39, 44
atypische overheid, zie: corporatie
auteur, „de” K 1–6
auteur niet in aangewezen bron K 54
auteur niet in publikatie K 53, 58
auteur+titelverdubbelingen C 6, 15; K 5, 67; V 96
auteur+titelverwijzingen K 34, 58, 60; V 3, 96, 97
auteursaanduidingen* K 48, 50–51; V 5, 76–77, 78, 79
auteursvermelding, zie: verantwoordelijkheidsvermelding
auteurswerk* K 2, passim; V 3, 96–100
automatisering C 14, 18

Indexering en Ranking (IV)

- Databanken
  - Weinig inhoud; redundante inhoud (titel, abstract en onderwerpsontsluiting zijn grotendeels equivalent)
- Discovery Services → bijkomende moeilijkheid
  - heterogeen in 'natuur' en 'structuur'

Indexering en Ranking (V)

- Scope
  - Zoeken in heterogene data (heterogeen in 'natuur' en 'structuur')
  - Geen processing tijdens het zoeken zelf
  - Correctheid en compleetheid
  - Ondersteuning van multiple contexten
  - A.I.
    - (Toepassing van **Kasparov's Law**)

A.I. (I)

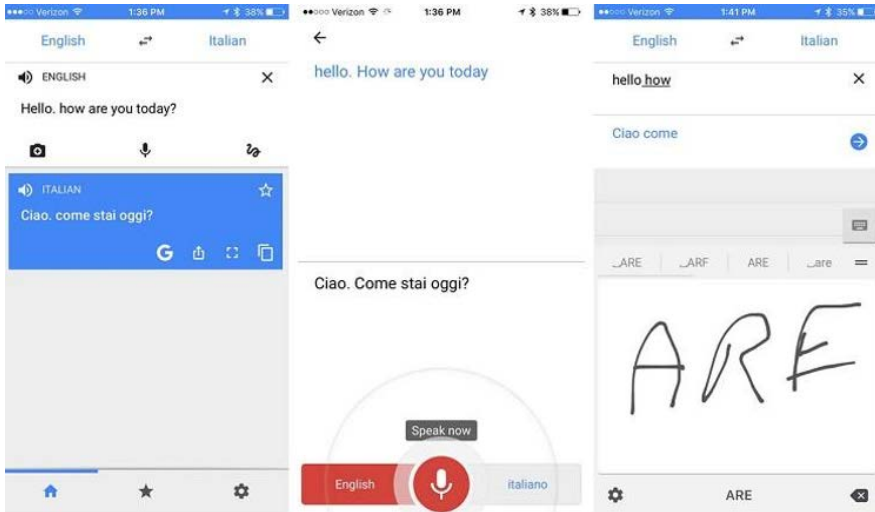

Sophia is a humanoid robot with unique features developed by Hanson Robotics Limited

A.I. (II)

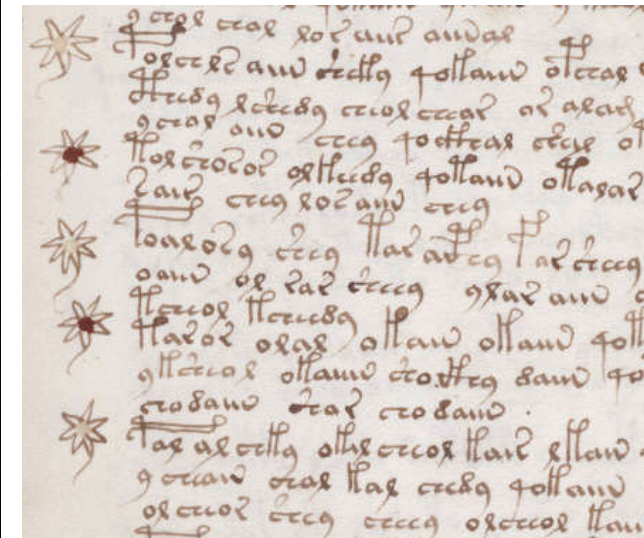

A.I. en bibliotheken (III)

Voynich manuscript (Beinecke MS 408)

A.I. en bibliotheken (IV)

Voynich manuscript

Feiten	
Naam	Wilfrid <u>Voynich</u> , <u>Poolse boekhandelaar</u> (1912)
Perkament	1404-1438 (¹⁴ C)
Omvang	≈ 23,5 cm × 16,2 cm × 5 cm ; 240/272 pp. = 18/20 katernen
Controverse	
Eigenaars	Keizer Rudolf II (1552-1612), John Dee (astroloog Elizabeth I), ...
Auteur	Albertus Magnus, Roger Bacon, <u>Athanasius Kircher</u> , <u>Voynich</u> , ...
Taal en schrift	• Code • Kunsttaal • Nonsens (vervalsing of 'glossolalie') • Natuurlijke taal (in kunstalfabet)
Oplossingen	• 1921 (Griekse steno), 1943 (Latijnse code), 1978 (Oekraïens zonder klinkers), 1987 (Creools Vlaams), 2014 (Aziatische taal), ...

A.I. en bibliotheken (V)

- Hauer & Kondrak (University of Alberta, 2017)
- AI training
  - ontcijferen van brontaal voor versleutelde tekst (97% / 380 talen)
  - ontcijferen van anagramversleuteling van tekst (93% / 50 teksten / 5 talen)
- Voynich manuscript = (mogelijk) Hebreeuws in alfabetisch geordende anagrammen (bv. 80% lijn 1 = Hebreeuws)

A.I. (VI)

- Schrikt af, inspireert en ... beroert ons
- **Kasparov's Law**
  - Best mogelijke resultaten door combinatie van:
    - Sterke AI
    - Goede menselijke operator met enig inzicht in de materie
    - Optimale procedures
- = Basis van de ranking software

Ranking in Brocade (I)

- Procedures en vakkennis
  - Voorbereiding
    - Vastleggen **CONTEXTEN** (beleid)
    - Ranking scores geven aan alle records in Brocade (experten)
      - **ASPECTEN** vastleggen + wegen
        - » catalografisch, leen, aankoop, impala, ...
        - Voeden een **genetisch algoritme**

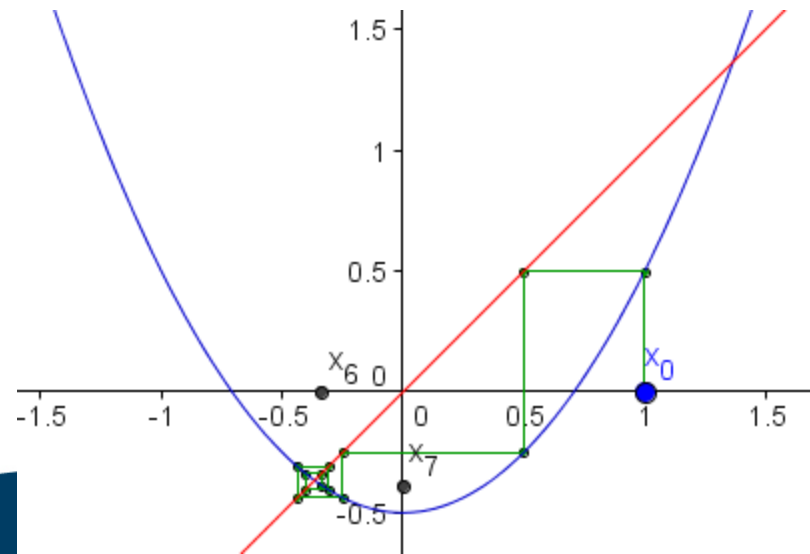
Ranking in Brocade (II)

- **DOMEINEN** (bevat de **ASPECTEN**) :
  - <https://dev.anet.be/menu/rankdomain>
  - Lijst van boeken → visualisatie scores/ranking

Ranking in Brocade (II)

- A.I.
  - Gewichten worden voortdurend bijgestuurd
    - Steeds andere ranking → getoetst aan een statistisch corpus → beste blijft behouden
      - Ideale ranking voor een bepaald doelpubliek

Opdracht (xx)

- Gegeven een lijst van x aantal boeken over xxx en de doelgroepen
  - Kunsthistorisch onderzoek
  - Lerarenopleiding
- Welke aspecten kunnen invloed hebben op ranking score
  - Catalografie / Leen / Acquisitie

Opdracht (xx)

- Gegeven een lijst van 55 boeken
  - Kunsthistorisch onderzoek
  - Lerarenopleiding
- Welke aspecten moeten meespelen bij bepaling van ranking score
  - Catalografisch / Leen / Acquisitie

Doorbomen

- Ranking, A.I. en de GDPR?
- ...

Literatuur (I)

- Nogal wiskundig:
  - Artificial Intelligence: A Modern Approach / Stuart Russell & Peter Norvig – ISBN 978-0136042594
  - Deep Learning / Ian Goodfellow, Yoshua Bengio, Aaron Courville

Literatuur (II)

- Voor elke bibliotheek:
  - The rise of the robots / Martin Ford – ISBN 978-0465059997
  - Thinking Machines: The Quest for Artificial Intelligence / Luke Dormehl – ISBN 978-0143130581
  - Deep Thinking: Where Machine Intelligence Ends and Human Creativity Begins / Gary Kasparov – ISBN 978-1610397865